

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

4 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 68

24-02-2022 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

കുടിവെള്ള പദ്ധതികളുടെ സമയബന്ധിതമായ പൂർത്തീകരണം

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center"> ശ്രീ കെ ബി ഗണേഷ് കുമാർ, ശ്രീ തോമസ് കെ തോമസ്, ശ്രീ. കെ.പി.മോഹനൻ, ശ്രീ. രാമചന്ദ്രൻ കടന്നപ്പള്ളി </p>	<p align="center"> Shri Roshy Augustine (ജലവിഭവ വകുപ്പ് മന്ത്രി) </p>
<p>(എ) സംസ്ഥാനത്ത് എല്ലാവർക്കും കുടിവെള്ളം എത്തിക്കാനുള്ള പദ്ധതികൾ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കാൻ സീകരിച്ചുവരുന്ന നടപടികൾ എന്തെല്ലാമാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കുമോ;</p>	<p>(എ) 2024 ഓടു കൂടി സംസ്ഥാനത്തെ ഗ്രാമീണ മേഖലയിലെ എല്ലാ വീടുകൾക്കും കുടിവെള്ള കണക്ഷൻ ലഭ്യമാക്കി ശുദ്ധജല ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിട്ട് കേന്ദ്ര- സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ സംയുക്തമായി ജല ജീവൻ മിഷൻ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. കേരളത്തിൽ ആകെയുള്ള 70 ലക്ഷം ഗ്രാമീണ ഭവനങ്ങളിൽ 01.04.2020 വരെ 17.5 ലക്ഷം കുടുംബങ്ങളിലാണ് ടാപ്പ് വഴി കുടിവെള്ളം ലഭ്യമായിരുന്നത്. 2020-21 ൽ 4 ലക്ഷവും, 2021-22 ൽ (22.02.2022 വരെ) 6.04 ലക്ഷം കുടിവെള്ള കണക്ഷനുകൾ ജലജീവൻ മിഷൻ പദ്ധതി വഴി നൽകുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതിയുടെ സ്ഥിതി വിവര കണക്കും പദ്ധതിയുടെ ഇംപ്ലിമെന്റേഷൻ പ്ലാനും അനുബന്ധമായി ചേർക്കുന്നു. സ്റ്റേറ്റ് പ്ലാൻ, കിഫ്ബി, ആർ.കെ.ഐ, അമൃത്, ജൽ ജീവൻ മിഷൻ കൂടാതെ വിവിധ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിക്ഷേപ പ്രവൃത്തികൾ എന്നിവ വഴി പുതിയ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കാൻ നടപടികൾ സീകരിച്ചുവരുന്നു. നിലവിലുള്ള പദ്ധതികളുടെ വിപുലീകരണം നടത്തിയും ഗുണമേന്മയുള്ള ശുദ്ധജലം തടസ്സരഹിതമായി ലഭിക്കുന്നത് കാര്യക്ഷമമാക്കാനുള്ള നടപടികൾ സീകരിച്ചു വരുന്നു. പദ്ധതികൾ അപര്യാപ്തമായ മേഖലകളിലേക്ക് പുതിയ പദ്ധതികൾ വിഭാവനം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. ജലലഭ്യത കുറഞ്ഞ സ്ഥലങ്ങളിൽ നിലവിലുള്ള പൈപ്പുകൾ അനുയോജ്യമായ രീതിയിൽ ദീർഘിപ്പിച്ചും പുതിയ പൈപ്പ് ലൈനുകൾ സ്ഥാപിച്ചും ജല ലഭ്യത ഉറപ്പു വരുത്താൻ നടപടി സീകരിക്കുന്നു. നിലവിൽ</p>

		<p>പ്രതിശീർഷ ജല ലഭ്യത (LPCD) കുറവായ പ്രദേശങ്ങൾക്ക് മുൻഗണന നൽകിയാണ് സ്റ്റേറ്റ് പ്ലാൻ, കിഫ്ബി, ആർ.കെ.ഐ, അമൃത്, വിവിധ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിക്ഷേപ പ്രവൃത്തികൾ എന്നിവ വഴി പുതിയ പദ്ധതികൾക്ക് അംഗീകാരം നൽകുന്നത്. പദ്ധതികൾ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനായി സീകരിച്ചുവരുന്ന നടപടികൾ അനുബന്ധം 2-ൽ ചേർക്കുന്നു.</p>
<p>(ബി) കുടിവെള്ള ലഭ്യത കുറവായ പ്രദേശങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകി പദ്ധതികൾ യുദ്ധകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പുതിയതായി എന്തെല്ലാം നടപടികളാണ് സ്വീകരിക്കുന്നതെന്ന് അറിയിക്കുമോ;</p>	<p>(ബി) 2024 ഓടു കൂടി സംസ്ഥാനത്തെ ഗ്രാമീണ മേഖലയിലെ എല്ലാ വീടുകൾക്കും കുടിവെള്ള കണക്ഷൻ ലഭ്യമാക്കി ശുദ്ധജല ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിട്ട് കേന്ദ്ര- സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ സംയുക്തമായി ജല ജീവൻ മിഷൻ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. കേരളത്തിൽ ആകെയുള്ള 70 ലക്ഷം ഗ്രാമീണ ഭവനങ്ങളിൽ 01.04.2020 വരെ 17.5 ലക്ഷം കുടുംബങ്ങളിലാണ് ടാപ്പ് വഴി കുടിവെള്ളം ലഭ്യമായിരുന്നത്. 2020-21 ൽ 4 ലക്ഷവും, 2021-22 ൽ (22.02.2022 വരെ) 6.04 ലക്ഷം കുടിവെള്ള കണക്ഷനുകൾ ജലജീവൻ മിഷൻ പദ്ധതി വഴി നൽകാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതിയുടെ സ്ഥിതി വിവര കണക്കും പദ്ധതിയുടെ ഇംപ്ലിമെന്റേഷൻ പ്ലാനും അനുബന്ധമായി ചേർക്കുന്നു. സ്റ്റേറ്റ് പ്ലാൻ, കിഫ്ബി, ആർ.കെ.ഐ, അമൃത്, ജൽ ജീവൻ മിഷൻ കൂടാതെ വിവിധ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിക്ഷേപ പ്രവൃത്തികൾ എന്നിവ വഴി പുതിയ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കാൻ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. നിലവിലുള്ള പദ്ധതികളുടെ വിപുലീകരണം നടത്തിയും ഗുണമേന്മയുള്ള ശുദ്ധജലം തടസ്സരഹിതമായി ലഭിക്കുന്നത് കാര്യക്ഷമമാക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. പദ്ധതികൾ അപര്യാപ്തമായ മേഖലകളിലേക്ക് പുതിയ പദ്ധതികൾ വിഭാവനം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. ജലലഭ്യത കുറഞ്ഞ സ്ഥലങ്ങളിൽ നിലവിലുള്ള പൈപ്പുകൾ അനുയോജ്യമായ രീതിയിൽ ദീർഘിപ്പിച്ചും പുതിയ പൈപ്പ് ലൈനുകൾ സ്ഥാപിച്ചും ജല ലഭ്യത ഉറപ്പു വരുത്താൻ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നു. നിലവിൽ പ്രതിശീർഷ ജല ലഭ്യത (LPCD) കുറവായ പ്രദേശങ്ങൾക്ക് മുൻഗണന നൽകിയാണ് സ്റ്റേറ്റ് പ്ലാൻ, കിഫ്ബി, ആർ.കെ.ഐ, അമൃത്, വിവിധ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിക്ഷേപ പ്രവൃത്തികൾ എന്നിവ വഴി പുതിയ പദ്ധതികൾക്ക് അംഗീകാരം നൽകുന്നത്. പദ്ധതികൾ</p>	

		<p>സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനായി സ്വീകരിച്ചുവരുന്ന നടപടികൾ അനുബന്ധം 2-ൽ ചേർക്കുന്നു.</p>
<p>(സി)</p>	<p>വിതരണം ചെയ്യുന്ന കുടിവെള്ളത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് സ്വീകരിച്ചുവരുന്ന നടപടികൾ വ്യക്തമാക്കുമോ?</p>	<p>(സി) സംസ്ഥാനത്ത് വിതരണം ചെയ്യുന്ന കുടിവെള്ളത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിന് ചുവടെ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന പദ്ധതികളാണ് നിലവിലുള്ളത്. 1. എല്ലാ ജില്ലകളിലും ക്വാളിറ്റി കൺട്രോൾ ലാബുകൾ പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നു. 2. പരിശോധനാ ഫലങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തി സൂക്ഷിക്കുന്നതിനും, വിവിധ തലങ്ങളിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിനും LIMS (Laboratory Information Management System) സോഫ്റ്റ് വെയർ ഉപയോഗിച്ച് വരുന്നുണ്ട്. 3. സംസ്ഥാനത്തെ 8 ജില്ലാ ലാബുകൾ ജലജീവൻ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ISO/IEC 17025 നിലവാരത്തിലേയ്ക്ക് ഉയർത്തി NABL അക്രഡിറ്റേഷൻ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 4. സംസ്ഥാനത്തെ മുഴുവൻ കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളും വർഷത്തിൽ രണ്ടു തവണ വീതം ഫീൽഡ് ടെസ്റ്റ് കിറ്റ് (Field Test Kit) ഉപയോഗിച്ച് പരിശോധിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും സ്വീകരിച്ച് വരുന്നുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്ത് കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ ലാബുകൾ, പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലബോറട്ടറികൾ, ഗ്രൗണ്ട് വാട്ടർ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ലാബ് എന്നിവ വഴി പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ജല ഗുണനിലവാര പരിശോധന നടത്തുവാനുള്ള സൗകര്യം ലഭ്യമാണ്. മേൽ പറഞ്ഞ ലാബുകൾക്ക് പുറമെ CWRDM, RRL, CMFRI തുടങ്ങിയ ഏജൻസികൾക്കും ആധുനിക ഗുണനിലവാര ലാബുകൾ ഉണ്ട്. ഇതു കൂടാതെ നിരവധി NABL അംഗീകാരമുള്ള സ്വകാര്യ ലാബുകളും സംസ്ഥാനത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

വിശദീകരണക്കുറിപ്പ്

സംസ്ഥാനത്ത് എല്ലാവർക്കും കുടിവെള്ളം എത്തിക്കാനായി സ്റ്റേറ്റ് പ്ലാൻ, കിഫ്ബി, ആർ.കെ.ഐ, അമൃത്, ജൽ ജീവൻ മിഷൻ കൂടാതെ വിവിധ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിക്ഷേപ പ്രവൃത്തികൾ എന്നിവ വഴി പുതിയ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതികൾ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കാൻ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. നിലവിലുള്ള പദ്ധതികളുടെ വിപുലീകരണം നടത്തിയും ഗുണമേന്മയുള്ള ശുദ്ധജലം തടസ്സരഹിതമായി ലഭിക്കുന്നത് കാര്യക്ഷമമാക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.

ജല ജീവൻ മിഷൻ

ഗ്രാമീണ മേഖലയിലെ മുഴുവൻ കുടുംബങ്ങൾക്കും 2024 ഓടു കൂടി കുടിവെള്ളം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി കേന്ദ്ര- സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന ജല ജീവൻ മിഷൻ പദ്ധതി ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്ത് ജലജീവൻ മിഷൻ പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹണത്തിനായി കേരള ജല അതോറിറ്റിയെ കൂടാതെ കെ.ആർ.ഡബ്ല്യു.എസ്സ്.എ , ഭൂജല വകുപ്പ് എന്നീ വകുപ്പുകളെയാണ് നിർവ്വഹണ ഏജൻസികളായി സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത്. നോഡൽ ഏജൻസിയായി പ്രവർത്തിക്കുന്നത് കേരള ജല അതോറിറ്റിയാണ്.

കെ.ആർ.ഡബ്ല്യു.എസ്സ്.എ മുഖേന ജല ജീവൻ മിഷൻ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നിലവിലുള്ള ജലനിധി കുടിവെള്ള പദ്ധതികളിൽ നിന്നും 37296 പ്രവർത്തനക്ഷമമായ ഗാർഹിക കുടിവെള്ള കണക്ഷനുകൾ (FHTCs) നൽകുന്നതിനാണ് ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിരുന്നത്. ഇതിൽ 16065 കണക്ഷനുകൾ പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ജലനിധി രണ്ടാം ഘട്ട പദ്ധതിയുടെ പൂർത്തീകരണം

ലോകബാങ്ക് സഹായത്തോടെ കേരള സർക്കാർ 115 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപ്പിലാക്കിയ ജലനിധി രണ്ടാം ഘട്ട പദ്ധതിയിൽ 2176 കുടിവെള്ള പദ്ധതികളിലായി 2.60 ലക്ഷം കുടുംബങ്ങൾക്ക് കുടിവെള്ളം എത്തിക്കുന്നതിനാണ് നടപടി സ്വീകരിച്ചത്. ഇതിൽ ഇനിയും പ്രവർത്തികൾ പൂർത്തീകരിക്കുവാനുള്ള മുന്നിയൂർ പഞ്ചായത്തിലെ ബ്രഹ്മരത് പദ്ധതിയുടെ നിർമ്മാണപ്രവർത്തികൾ അവസാനഘട്ടത്തിലാണ്. 5139 കുടുംബങ്ങൾക്ക് കുടിവെള്ളം നൽകുന്ന പദ്ധതിയുടെ ട്രയൽ റൺ നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതി 2022 മാർച്ച് 31 നു മുൻപ് പൂർണ്ണമായും കമ്മീഷൻ ചെയ്യുവാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

സാമൂഹ്യ ഉടമസ്ഥതയിൽ നടത്തിക്കൊണ്ടുപോകുന്ന കുടിവെള്ള പദ്ധതികളുടെ സുസ്ഥിരത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി - സുസ്ഥിരത പദ്ധതി

കെ.ആർ.ഡബ്ല്യു.എസ്സ്.എ മുഖേന പൂർത്തീകരിച്ച ജലനിധി പദ്ധതിയിലെ ചില കുടിവെള്ള പദ്ധതികൾ വിവിധ കാരണങ്ങളാൽ ഭാഗികമായോ, പൂർണ്ണമായോ പ്രവർത്തനക്ഷമമല്ലാത്ത സാഹചര്യം നിലവിൽ വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ആയതിൻ പ്രകാരം സാമൂഹ്യ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള ഈ സ്കീമുകൾ പുനരുദ്ധരിച്ച് പൂർണ്ണതോതിൽ പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുന്നതിനു സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പ്ലാൻ ഫണ്ട്

ഉപയോഗിച്ച “സുസ്ഥിരത പദ്ധതി” എന്ന പേരിൽ കെ.ആർ.ഡബ്ല്യു.എസ്സ്.എ മുഖേന ഒരു പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. 1128 സ്കീമുകൾ പുനരുദ്ധാരണപ്രവൃത്തികൾക്കായി ഏറ്റെടുക്കുകയും, 632 കുടിവെള്ളപദ്ധതികൾ പുനരുദ്ധീകരിച്ചു മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിൽ ജലവിതരണം സുഗമമാക്കുകയും ചെയ്തു. ബാക്കിയുള്ള കുടിവെള്ളപദ്ധതികളിലെ പുനരുദ്ധാരണപ്രവൃത്തികൾ പുരോഗമിച്ചു വരുകയാണ്.

മഴവെള്ള സംഭരണം (ഭൂജല പരിപോഷണം

മഴവെള്ള സംഭരണം (ഭൂജല പരിപോഷണം” പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി വ്യക്തിഗത കുടുംബങ്ങൾക്ക് 10000 ലിറ്റർ മഴവെള്ളം സംഭരിച്ചു ഉപയോഗിക്കുവാൻ ശേഷിയുള്ള മഴവെള്ള സംഭരണികൾ പങ്കാളിത്താധിഷ്ഠിത മാതൃകയിൽ നിർമ്മിച്ചു നൽകുന്നുണ്ട്. കുടിവെള്ള ക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിൽ ഈ പദ്ധതി വലിയ ഒരു പങ്കു വഹിക്കുന്നുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തു ഇതിനോടകം 54 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലായി 9662 കുടുംബങ്ങൾക്ക് മഴവെള്ള സംഭരണികൾ നിർമ്മിച്ചു നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 20 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലെ 6794 തുറന്ന കിണറുകൾ മഴവെള്ളം കടത്തിവിട്ടു റീ ചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്ന പദ്ധതിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളും പുരോഗമിക്കുന്നുണ്ട്.

മേൽ സൂചിപ്പിച്ച വിവിധ പദ്ധതികളിൽ പൂർത്തീകരിക്കുവാനുള്ളവ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് താഴെ പറയുന്ന നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1. സംസ്ഥാനതലത്തിൽ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടറുടെ നേതൃത്വത്തിലും, റീജിയണൽ ഡയറക്ടർമാരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാതലത്തിലും അവലോകനയോഗങ്ങൾ നടത്തി പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ തുടർവരുന്നുണ്ട്.
2. ജനപ്രതിനിധികൾ, പദ്ധതി പങ്കാളികൾ (പഞ്ചായത്ത് , ഗുണഭോക്താക്കൾ), മറ്റു വകുപ്പുകൾ (PWD , KSEB. LSG etc..) എന്നിവരുമായി ചർച്ചകൾ നടത്തുകയും ഫീൽഡ് തലത്തിലുള്ള തടസ്സങ്ങൾ യഥാസമയം തീർപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
3. പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹണ പുരോഗതി ജനപ്രതിനിധികൾക്കും പൊതുജനങ്ങൾക്കും അറിയുവാൻ കഴിയും വിധം കെ.ആർ.ഡബ്ല്യു.എസ്സ്.എ യുടെ വെബ്സൈറ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
4. സർവ്വേ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുമായി ആധുനിക സർവ്വേ ഉപകരണങ്ങളും സോഫ്റ്റ് വെയറുകളും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്.
5. ജലനിധി ജലവിതരണ പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പും പരിപാലനവും ഗുണഭോക്തൃ സമിതികളാണ് നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. ആയതിനാൽ ടി പദ്ധതികളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ അതതു സമയത്ത് തന്നെ ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾക്ക് പരിഹരിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നുണ്ട്.
6. ഗുണഭോക്തൃതലത്തിൽ ആവശ്യമായ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിവര - വിജ്ഞാന - വിനിമയ പരിപാടികൾ, കപ്പാസിറ്റി ബിൽഡിംഗ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ, സാമൂഹ്യ സംഘാടന പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്.
7. സംസ്ഥാനത്തു ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പ്രധാന പങ്കു വഹിക്കുന്ന “മഴവെള്ള സംഭരണം (ഭൂജല പരിപോഷണം” പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന മഴവെള്ള സംഭരണികളുടെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി പഞ്ചായത്തു തലത്തിൽ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ സെമിനാറുകൾ

സംഘടിപ്പിക്കുന്നു, ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം സമാഹരിക്കുന്നതിൽ അതാതു വാർഡ് മെമ്പർമാർ നേതൃത്വം നൽകുകയും, വേഗത്തിൽ സമാഹരിക്കുന്നതിനു സഹായകരമാവുകയും ചെയ്യുന്നു . അത്യാവശ്യ ഘട്ടങ്ങളിൽ ഭരണ സമിതി യോഗത്തിൽ പദ്ധതി സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ചർച്ചകൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുകയും ആയതു പ്രവർത്തികമാക്കുന്നതിനു നടപടികൾ എടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

മേൽ സൂചിപ്പിച്ച നടപടികൾക്ക് പുറമേ യുദ്ധകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ പദ്ധതികൾ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി പ്രൊജക്ട് മാനേജ്മന്റ് യൂണിറ്റുകളിലെയും, റീജിയണൽ യൂണിറ്റുകളിലെയും മുതിർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്ക് പ്രത്യേകം മോണിറ്ററിംഗ് ചുമതല നൽകുകയും ഫീൽഡ് വിസിറ്റ് നടത്തുവാൻ നിർദ്ദേശം നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ജലനിധി പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പും പരിപാലനവും ഗുണഭോക്തൃ സമിതികളാണ് നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. കാലാകാലങ്ങളിൽ ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ അംഗീകൃത ലാബുകളിൽ കുടിവെള്ളം പരിശോധിച്ച് ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പാക്കുന്നുണ്ട്. ശുദ്ധീകരണ ശാലകൾ ഉള്ള കുടിവെള്ള പദ്ധതികളിൽ അവയോടനുബന്ധിച്ച് ഗുണനിലവാര പരിശോധനയും ലാബുകളും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.

ജല ശുദ്ധീകരണ ശാലകളുള്ള കുടിവെള്ള പദ്ധതികൾ മുഖേന ജല അതോറിറ്റി വിതരണം ചെയ്യുന്ന ജലം എയ്റേഷൻ, സെഡിമെന്റേഷൻ, ഫിൽട്രേഷൻ ഡിസ്ഇൻഫെക്ഷൻ എന്നീ പ്രക്രിയകളിലൂടെ ശുദ്ധീകരിച്ച് അണുവിമുക്തമാക്കിയതാണ്. ഇത്തരത്തിൽ വിതരണം ചെയ്യുന്ന ജലത്തിന്റെ പ്രാഥമിക ഗുണനിലവാരം അളക്കുന്നതിനായി പ്ലാൻറുകളിൽതന്നെ ലാബുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ശുദ്ധീകരണ ശാലകളില്ലാത്ത പദ്ധതികളിൽ ഉപരിതല ജല സ്രോതസ്സായുള്ളവയിൽ ഇൻഫിൽട്രേഷൻ ഗ്യാലറി വഴി ഫിൽട്ടർ ചെയ്ത് ലഭിക്കുന്ന ജലവും ഭൂഗർഭ ജല സ്രോതസ്സുകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള പദ്ധതികളായ കിണറുകളിൽ നിന്നും ലഭ്യമാകുന്ന ജലവും ക്ലോറിനേഷൻ നടത്തി അണുവിമുക്തമാക്കി അവക്ഷിപ്ത ക്ലോറിൻ ഉറപ്പാക്കിയാണ് വിതരണം ചെയ്യുന്നത്. വിതരണം ചെയ്യുന്ന കുടിവെള്ളം വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ ക്വാളിറ്റി കൺട്രോൾ വിഭാഗം കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ പരിശോധന നടത്തി ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പാക്കുന്നുണ്ട്. കുടിവെള്ളത്തിന്റെ ഗുണനിലവാര പരിശോധന നടത്താനായി എല്ലാ ജില്ലകളിലും ക്വാളിറ്റി കൺട്രോൾ ലാബുകൾ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. പ്ലാൻറുകൾ, പമ്പിങ് സ്റ്റേഷനുകൾ വിതരണ ശൃംഖലയുടെ വിവിധ പോയിന്റുകൾ എന്നിവയിൽ നിന്നും നിശ്ചിത കാലയളവിൽ ജല സാംപിളുകൾ ശേഖരിച്ച് ഈ ലാബുകളിൽ പരിശോധിക്കുകയും ഘടകങ്ങളുടെ അളവ് ഐഎസ് 10500-2012 പ്രതിപാദിക്കുന്ന പ്രകാരമാണോ എന്നു പരിശോധിച്ചു, പരിശോധന ഫലം വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങളോടെ തുടർനടപടികൾക്കായി ബന്ധപ്പെട്ട വിതരണ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. പ്രസ്തുത പരിശോധനയിൽ ജില്ലാ ലാബുകളിൽ താഴെ പറയുന്ന ഘടകങ്ങൾ പരിശോധിക്കുന്നു.

ഫിസിക്കൽ:

- 1. കളർ (നിറം)
- 2. ടർബിഡിറ്റി (കലക്കൽ)
- 3. പി.എച്ച്.
- 4. ഇലക്ട്രിക്കൽ കണ്ടക്ടവിറ്റി/ ടോടൽ ഡിസ്സോൾവ്ഡ് സോളിഡ്സ്

കെമിക്കൽ:

1. അസിഡിറ്റി (അമ്ലത)
2. ആൽക്കലൈനിറ്റി (ക്ഷാരത)
3. സൾഫേറ്റ്
4. ട്രോട്ടൽ ഡിസോൾവ്ഡ് സോളിഡ്സ്
5. കാൽസിയം
6. മഗ്നീഷ്യം
7. ക്ലോറൈഡ്
8. ഫ്ലൂറൈഡ്
9. അയൺ (ഇരുമ്പ്)
10. നൈട്രേറ്റ്
11. റെസിഡ്യൂൽ ക്ലോറിൻ (അവക്ഷിപ്ത ക്ലോറിൻ)

ബാക്ടീരിയോളോജിക്കൽ

1. കോളിഫോം
2. ഇ-കോളി

കൂടാതെ നെടുരിലെ സംസ്ഥാന ലാബിൽ കീടനാശിനികളും ഹെവി മെറ്റൽസും പരിശോധിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനമുണ്ട്.

കൂടാതെ ജല ജീവൻ മിഷന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്തെ മുഴുവൻ കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളും വർഷത്തിൽ രണ്ട് തവണ വീതം ഫീൽഡ് ടെസ്റ്റ് കിറ്റ് (Field Test Kit) ഉപയോഗിച്ച് പരിശോധിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു. ഇത്തരം പരിശോധന നടത്തുന്നതിനു KRWSA യുടെ കീഴിൽ 8 ജില്ലകളിലായി 115 പഞ്ചായത്തുകളിൽ കുടുംബശ്രീ വോളന്റിയർമാരെ തിരഞ്ഞെടുത്ത് ആവശ്യമായ പരിശീലനം നൽകി വരുന്നു. KRWSA സുസ്ഥിരതാ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ആവശ്യമുള്ള കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളിൽ ഗുണ നിലവാരം ഉറപ്പു വരുത്താൻ വിവിധ രീതിയിലുള്ള ജല ശുദ്ധീകരണ സംവിധാനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട് .

അനുബന്ധം 1

പദ്ധതിയുടെ സ്ഥിതി വിവര കണക്ക്

ഭരണാനുമതി നൽകിയവ	സാങ്കേതിക അനുമതി നൽകിയവ	ടെണ്ടർ നൽകിയവ	വർക്ക് ഓർഡർ നൽകിയത്	FHTC നൽകിയവ
35.64 ലക്ഷം	34.89 ലക്ഷം	28.02 ലക്ഷം	20.41 ലക്ഷം	10.08 ലക്ഷം

പദ്ധതിയുടെ ഇംപ്ലിമെന്റേഷൻ പ്ലാൻ

വർഷം	വാർഷിക പദ്ധതികളിൽ വക്ഷ്യമിട്ടിരുന്ന കുടിവെള്ള കണക്ഷനുകളുടെ എണ്ണം	നൽകുവാൻ കഴിഞ്ഞ കുടിവെള്ള കണക്ഷനുകളുടെ എണ്ണം
2019-20	-----	-----
2020-21	21,42,028	4,04,464
2021-22	29,38,000 (മുൻ വർഷം നൽകുവാൻ കഴിയാതിരുന്ന 17.38 ലക്ഷം കണക്ഷനുകൾ കൂടി ചേർത്ത്)	6.04 ലക്ഷം (22.02.2022 വരെ)
2022-23	10.23 ലക്ഷം	
2023-24	9.54 ലക്ഷം	

അനുബന്ധം 2

- എ) സ്റ്റേറ്റ് പ്ലാൻ, കിഫ്ബി, ആർ.കെ.ഐ, അമൃത്, ജൽ ജീവൻ മിഷൻ കൂടാതെ വിവിധ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിക്ഷേപ പ്രവൃത്തികൾ എന്നിവ വഴി പുതിയ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചു. പദ്ധതികൾ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കാൻ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു.
- ബി) പദ്ധതികൾ അപര്യാപ്തമായ മേഖലകളിലേക്ക് പുതിയ പദ്ധതികൾ വിഭാവനം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്.
- സി) കുടിവെള്ള പദ്ധതികളുടെ പ്രവർത്തന പുരോഗതി യഥാസമയങ്ങളിൽ PASK software വഴി വിലയിരുത്താറുണ്ട്.
- ഡി) പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന സാങ്കേതിക തടസ്സങ്ങൾ നീക്കാനായി ബന്ധപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികളുമായി ചർച്ച ചെയ്ത് പരിഹരിക്കുന്നുണ്ട്. മറ്റ് വകുപ്പുകളുടെ അനുമതി ആവശ്യമായി വരുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ മന്ത്രിതലത്തിലുൾപ്പെടെ യോഗങ്ങൾ വിളിച്ച് ഏകോപനം നടത്താറുണ്ട്.
- ഇ) ജലവിതരണ പദ്ധതികളുടെ പൈപ്പ് ലൈനുകൾ ഇടുന്നതിനായി റോഡ് മുറിക്കുന്നതിനുള്ള അനുമതിക്കായി പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിലെ ROW പോർട്ടൽ വഴി അപേക്ഷ നൽകി അനുമതി വേഗത്തിൽ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. e-pmg, സുഗമ എന്നീ പോർട്ടലുകളുടെ സേവനവും ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വരുന്നു
- എഫ്) പ്രവൃത്തികളുടെ സ്ഥലമെടുപ്പ് ത്വരിതഗതിയിലാക്കുന്നതിന് കളക്ടറുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ സമിതി നിലവിലുണ്ട്. പദ്ധതികളുടെ പൂർത്തീകരണത്തിനായി മാസാവലോകന യോഗങ്ങളും സംയുക്ത പരിശോധനയും നടത്തി ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്യാറുണ്ട്.
- ജി) ജല ജീവൻ മിഷൻ പദ്ധതിയുടെ സമയ ബന്ധിതമായ പൂർത്തീകരണം ലക്ഷ്യമിട്ട് സംസ്ഥാന തലം മുതൽ ഗ്രാമതലം വരെ വിപുലമായ സംവിധാനങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ സംവിധാനം വഴി പദ്ധതി നിർവ്വഹണം സംബന്ധിച്ചുള്ള വസ്തുതകൾ യഥാസമയം വിലയിരുത്തി പദ്ധതികൾ തടസ്സരഹിതമായി പുരോഗമിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. കൂടാതെ പദ്ധതി നിർവ്വഹണ പുരോഗതി യഥാസമയം കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ വെബ്സൈറ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ മുൻഗണന പദ്ധതികളിൽ ജലജീവൻ മിഷൻ പദ്ധതി ഉൾപ്പെടുത്തി അവലോകനം ചെയ്യുന്നുണ്ട്.
- എച്ച്) പ്രവൃത്തികളുടെ എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കി സാങ്കേതിക അനുമതി നൽകി ടെൻഡർ നടപടികൾ പൂർത്തീകരിച്ച് PWD, റയിൽവേ എന്നീ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റുകളുടെ അനുമതി ലഭ്യമാക്കി പ്രവൃത്തികൾ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു.

- ഐ) പദ്ധതികളുടെ പൂർത്തീകരണത്തിനായി മാസാവലോകന യോഗങ്ങളും സംയുക്ത പരിശോധനയും നടത്തി ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നുണ്ട്
- ജെ) ഗ്രാമീണ മേഖലയിലെ എല്ലാ വീടുകൾക്കും കുടിവെള്ളം ലഭ്യമാക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടിട്ടുള്ള ജല ജീവൻ മിഷൻ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയാണ് ഓരോ പ്രദേശത്തിന്റെയും പരിസ്ഥിതിക്കനുസരിച്ചുള്ള പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്തു നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്
- കെ) പദ്ധതികളൊന്നും നിലവിലില്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങൾക്കായി പുതിയ ജല സ്രോതസ്സുകൾ കണ്ടെത്തി ജല ശുദ്ധീകരണ ശാലയുൾപ്പെടെയുള്ള അടിസ്ഥാന ഘടകങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ച് പുതിയ പദ്ധതികൾ അസൂത്രണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
- എൽ) പദ്ധതി പുരോഗതിക്കു പ്രധാന തടസ്സമായി വരുന്നത് പദ്ധതി ഘടകങ്ങളുടെ നിർമ്മാണത്തിനാവശ്യമായ സ്ഥലത്തിന്റെ അപര്യാപ്തതയും പൈപ്പ് ലൈനുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി റോഡ് മുറിക്കുന്നതിനുള്ള അനുമതി ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള കാലതാമസവുമാണ്. ഇത് പരിഹരിക്കുന്നതിനായി വിവിധ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റുകളെ ഏകോപിപ്പിച്ചു കൊണ്ടു അടിയന്തിരമായി അനുമതി ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ഉന്നത തലത്തിൽ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ പ്രൊജക്ട് മാനേജ്മന്റ് യൂണിറ്റുകളിലെയും, റീജിയണൽ യൂണിറ്റുകളിലെയും മുതിർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്ക് പ്രത്യേകം മോണിറ്ററിംഗ് ചുമതല നൽകുകയും ഫീൽഡ് വിസിറ്റ് നടത്തി പ്രവർത്തികൾ ഏകോപിപ്പിച്ചുവരികയും ചെയ്യുന്നു.

: